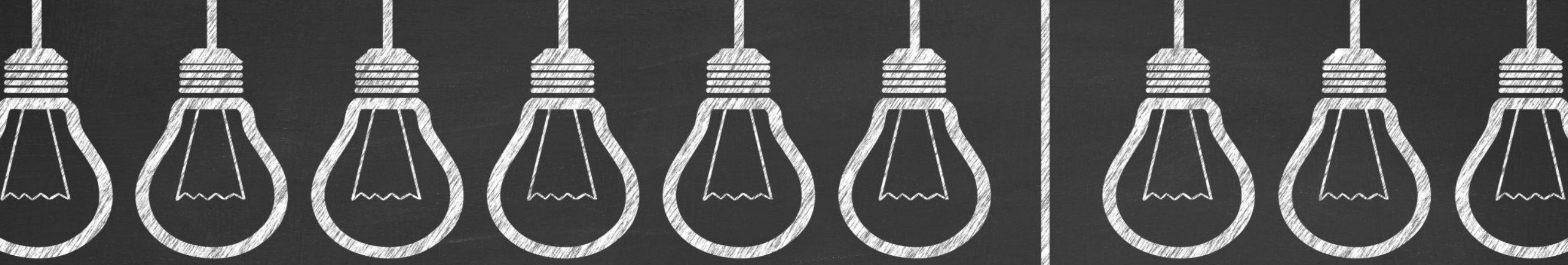
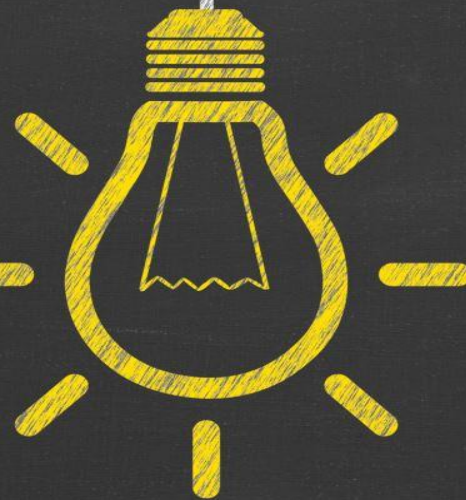

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ja kirjaaminen

Tänään puhutaan näistä

- Lapsen vasu: mihin tätä asiakirjaa tarvitaan?
- Mitä lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan?
- Miten kirjataan?
- Ketä varten vasua kirjoitetaan?

Miksi meillä on Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma?

”Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjataan valtakunnallisilla Varhaiskasvatussuunnitelman perusteilla, joiden pohjalta paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan.

Opetushallitus päättää varhaiskasvatussuunnitelman perusteista varhaiskasvatustlain mukaisesti.”

<https://okm.fi/varhaiskasvatustpalvelut>

Varhaiskasvatustlain luoman juridisen perustan pohjalta laadittu Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja paikallinen vasu antavat raamit laadukkaalle, yhdenvertaisesti toteutuvalle, inklusiiviselle varhaiskasvatustkselle, jonka lähtökohtana on lapsen etu ja oikeus.

No entä sitten se lapsen varhaiskasvatussuunnitelma?

”Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman avulla asetetaan yhteisiä tavoitteita ja sovitaan yhdessä siitä, miten kunkin lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia edistetään suunnitelmallisesti varhaiskasvatuksessa inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Tarvittaessa lapsen vasuun kirjataan myös lapsen tuki ja sen toteuttaminen.”

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/lapsen-varhaiskasvatussuunnitelma-mallilomake-ja-ohjeistus>

Lapsen vasu on huoltajien ja varhaiskasvatuksen ammattilaisten sopimus siitä, mihin varhaiskasvatuksessa on juuri nyt tärkeää keskittyä lapsen kehityksen ja oppimisen näkökulmasta ja millaisilla toimintatavoilla lasta juuri nyt tuetaan.

VALTERI

Varhaiskasvatussuunnitelma on lakisääteinen asiakirja

Varhaiskasvatuslaki 2022, luku 5, 23 § ([16.12.2021/1183](#))

”Päiväkodissa tai perhepäivähoidossa olevalle lapselle on laadittava henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamiseksi. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattava tavoitteet lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevalla tavalla sekä toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi. Lisäksi suunnitelmaan on kirjattava lapsen 15 b §:ssä tarkoitetun tuen tarve, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen sekä tuen vaikuttavuuden arviointi.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on laadittava yhteistyössä henkilöstön ja lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa. Sen laatimiseen osallistuvat lapsen opetuksesta, kasvatuksesta ja hoidosta vastaavat henkilöt.

Lapsen mielipide on selvitettävä ja otettava huomioon varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista ja tarkoituksenmukaisuutta on arvioitava, ja suunnitelma on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Tätä useammin se on tarkistettava, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.”

HUOM!
Lapsen
varhaiskasvatussuunnitelma
on lakisääteinen asiakirja -
lapsen esiopetuksen
oppimissuunnitelma ei ole!

VALTERI

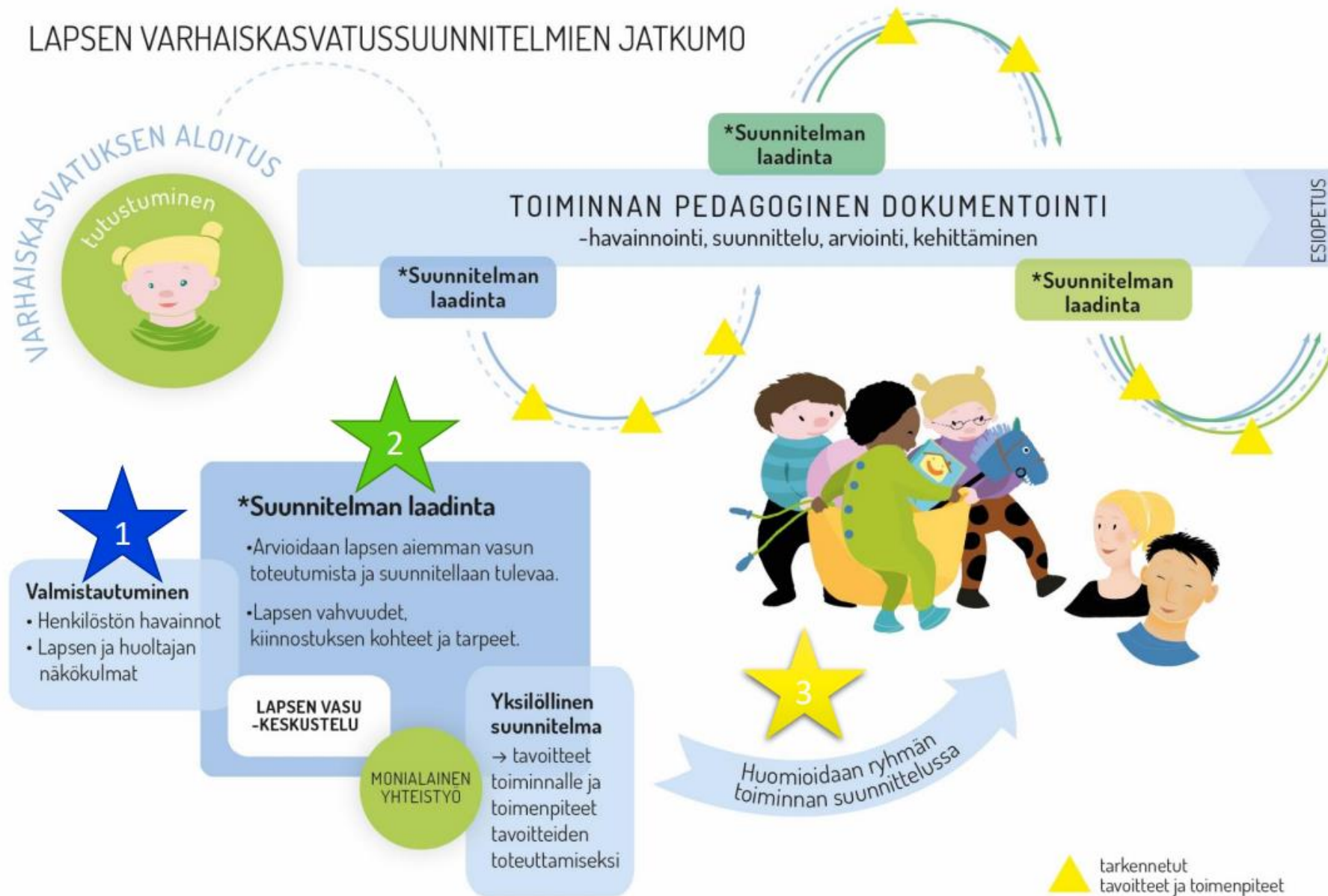
Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat:

- lapsen kehitykseen ja oppimiseen liittyvät vahvuudet sekä lapsen kiinnostuksen kohteet
- lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevat tavoitteet sekä toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi ja toteutumisen arviointi
- lapsen mahdollisesti tarvitsema tuki (luku 5)
- mahdollinen suunnitelma lääkehoidosta
- lapsen, henkilöstön ja huoltajan yhdessä sopimat asiat
- suunnitelman laatimiseen osallistuneet muut mahdolliset asiantuntijat
- tieto siitä, milloin suunnitelma on laadittu ja tarkistettu ja milloin suunnitelma tarkistetaan seuraavan kerran.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet luku 1.3

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet_2022_1.pdf

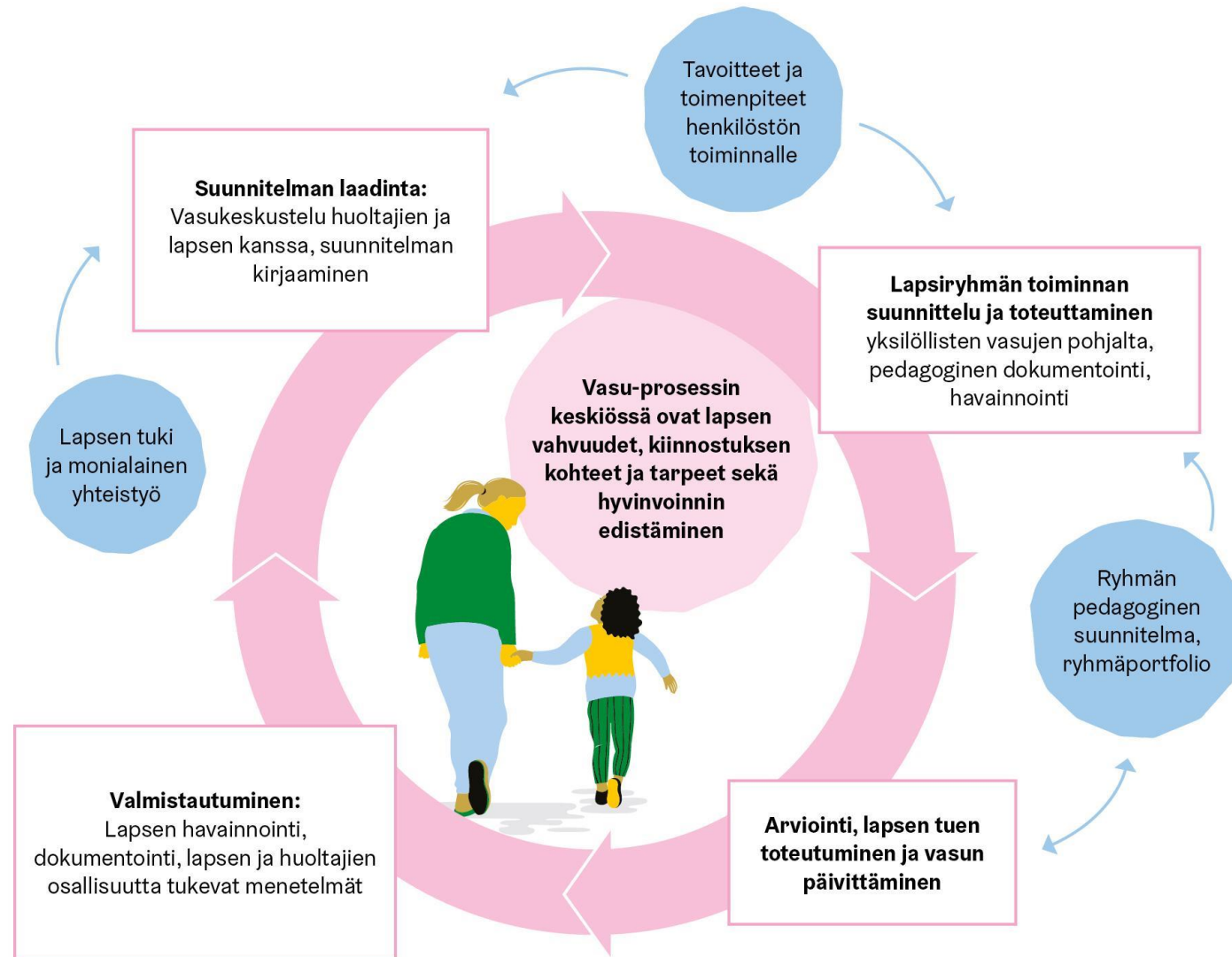
LAPSEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMIEN JATKUMO

Opetushallitus 2017

Riina Niutanen 2023

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laadinta on jatkumo

Valmistautuminen:
Missä olemme nyt?

Vasu-keskustelu:
Mihin haluamme päästä?
Miten pääsemme perille?

Riina Niutanen 2023

Arviointi:
Mihin päädyimme?

Koottu Noora Heiskasen
ajatusten pohjalta

VALTERI

Pedagoginen kirjoittaminen

Mistä kirjoitan?

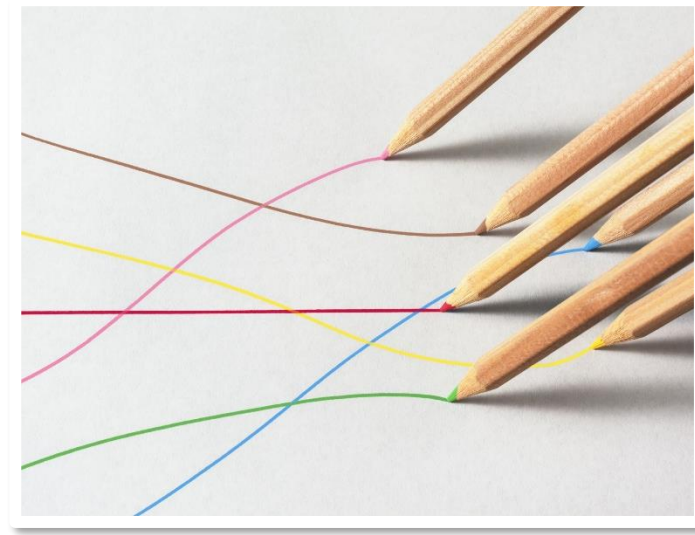
Tekstin sisältö:
Mitä haluan sanoa?
Mitkä asiat lukijan täytyy
löytää tästä asiakirjasta?

Miten kirjoitan?

Tekstin muoto:
Miten ilmaisen asiat?
Onko kirjaamiseni
rakentavaa ja vaikuttavaa
vai leimaavaa ja tuhoavaa?

Pedagoginen kirjoittaminen

- Kirjoita
- Konkreettisesti
- Yksityiskohtaisesti
- Yksiselitteisesti
- Moniäänisesti

Muk. Vehkakoski, Heiskanen & Alasuutari

Pedagoginen kirjoittaminen - miten kirjoitat?

Mitä lapsen vahvuuksiin kirjataan?

- Kiinnostuksenkohteet
- Luonteenvahvuudet
- Normien mukainen toiminta (= mikä onnistuu yhteisten sääntöjen / lapsen kanssa sovittujen sääntöjen mukaan)
- Yksilöllinen tapa toimia
- Oppimistaidot ja tiedot
- Tuen tarpeet

Korhonen, T. 2016.
Lapsen vahvuudet
kolmiportaisen tuen
asiakirjoissa.

[Linkki](#)

Tavoitteiden asettaminen ja yhdessä sovitut toimintatavat on kuin kylvämistä

- Hyvä tavoite
 - On muotoiltu yksiselitteisesti
 - Kuvaa tavoiteltavan asian tai taidon yksityiskohtaisesti ja konkreettisesti
 - Liittyy lapsen tarpeisiin ja on saavutettavissa hänen vahvuuksiaan hyödyntäen
 - Oppiminen on lapselle hyödyllistä
 - Kuvaa matkan päässä odottavan päämäärän ja välipysähdykset = lähitavoitteet
 - Toteutuminen on mahdollista arvioida

Arviointivaiheessa

- Tavoitteet ja sovitut asiat ovat kysymyksiä - arviointi on vastaus
 - Ovatko sopimamme asiat toteutuneet?
 - Ovatko sovitut menetelmät olleet toimivia?
 - Onko tavoitteet saavutettu? Ovatko ne edelleen ajankohtaisia?
 - Missä asiassa jatketaan edelleen sovitulla tavalla?
 - Mitä sovitusta asioista on syytä muuttaa? Miksi?
 - Mitä uutta kirjataan?

PIKKU EI OSAA
PUKEA.
KANNUSTETAAN
PUKEMAAN

ODOTTELU ON
PIKULLE VAIKEAA.
NÄISSÄ HETKISSÄ
AIKUISEN
KOKOAIKAINEN
TUKI ON
TÄRKEÄÄ.

KUVASTRUK-
TUURI ON
VAHVISTANUT
PIKUN
TOIMINNANOH-
JAUSTAITOJA.
SELVÄSTI JO
LYHYEN KOKEILUN
JÄLKEEN.

MITKÄ MERKINNÄT HALUAISIT LUKEA LAPSESI VASUSTA?

PIKKU ON
HARJOITELLUT
LEIKKAAMISTA
TODELLA
SINNIKKÄÄSTI,
VAIKKA SE ON
VAIKEAA.
MALLINA MYÖS
MUILLE!

PUKEMISTA ON
HARJOITeltu
PIKUN KANSSA.
RAUHALLINEN
PUKEMISTILANNE
ON PIKULLE
TÄRKEÄ. NAPITUS
JA VETSKARIN-
SULKEMINEN
SUJUU!

PIKKU HÄRKKII
USEIN MUISTA
LAPSI ESIM.
NIPISTELEMÄLLÄ
JA TÖNIMÄLLÄ.
EI MUUTA
KÄYTÖSÄÄN,
VAIKKA AIKUINEN
KIELTÄÄ.

THIS OR THAT

Epätarkka

Konkreettinen

EPÄTARKKA VS. KONKREETTINEN

Tuetaan
kielen
oppimista

Nimetään asioita
arjessa ja
pyydetään Pikkua
toistamaan.

THIS OR THAT

Niukka

Yksityiskohtainen

NIUKKA VS. YKSITYISKOHTAINEN

Pikku osaa
vähän suomea.

Pikun suomenkielen
sanavarasto on noin 50
sanaa: Perheenjäsenten
nimet, arkisanastoa, v^ärit

THIS OR THAT

Monitulkintainen

Yksiselitteinen

MONITULKINTAINEN VS. YKSELITTEINEN

Säännöllisesti
kielellistä tukea

Kielen tukena arjessa
tapahtuvan tuen lisäksi
kielikerho 1 krt/vk, tulossa
pt-arvio

VALTERI

THIS OR THAT

Ammattilais-
johtoisuus

Yhteistyö /
osallisuus

AMMATTILAISJOHTOISUUS VS. YHTEISTYÖ/OSALLISUUS

Pikku näyttää nauttivan
satuhetkistä.
Päiväkodissa luetaan
päivittäin

Pikku on kuvien avulla
käydyssä keskustelussa
kertonut tykkäävänsä
lukuhetkistä. Tämän tiedon
vahvistavat myös vanhemmat.
Luetaan päivittäin.

Ylläpidä toiveikkuutta, katso
tulevaisuuteen ja näe
mahdollisuuksia

Kukaan ihminen ei halua tulla nähdyksi
ongelmana. On eri asia kuulla olevansa
oppimispolun alkuvaiheessa ja saavansa apua ja
tukea harjoitteluun kuin kuulla, ettei osaa, ei
ehkä vieläkään osaa ja ettei ole oppinut.

Kun puhe rakentuu toivon ja luottamuksen
varaan, myös lapsi voi olla paikalla
kuuntelemassa sitä ja ottaa siihen itse kantaa.

Vanhemmille on merkityksellistä kuulla, että
lapsessa on potentiaalia ja mahdollisuuksia,
joiden esiin saaminen on yhteinen tehtävä.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen, osa 1, 2 ja 3

Noora Heiskanen

Mikä on lapsen varhaiskasvatussuunnitelma?

- Lasten ja vanhempien osallisuus
- Tuen tarpeet ja vahvuudet
- Tavoitteet ja menetelmät
- Arviointi

Miksi varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan?

Mitä asiakirjaan kirjoitetaan?

<https://www.youtube.com/watch?v=P7tmejFim-g>

https://www.youtube.com/watch?v=_OUOzyXIZKw

<https://www.youtube.com/watch?v=eTuONuZTwcU>

Osa 3:
Lapsen vasu osaksi varhaiskasvatuksen arjen pedagogiikkaa

Lähdeaineistoa vasu-työn tueksi

- Heiskanen, N. & Syrjämäki, M. (toim.) 2022. Pienet tuetut askeleet. Varhaiskasvatuksen uudistuva tuki ja kehittyvät käytännöt. PS-kustannus.
- OKM 2022: Oikeus oppia -työryhmän loppuraportti. [Linkki](#)
- OPH 2022. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. [Linkki](#)
- OPH: Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma -mallilomake ja ohjeistus. [Linkki](#)

Kiitos!

Riina Niutanen
riina.niutanen@valteri.fi

